

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 " "
 Negyedévre 1 frt. 50 kr.
 Bérmontetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
 Kéziratok nem adatnak vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilat-térben minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Hetilap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

HIRDETÉSI DÍJ:
 Minden egyes szó után 100 szóig 2 kr.
 Azonfelül 1 " "
 Kiemelt, díszbetűs s körzettel ellátott hirdetésekért természet szerint, minden négyzet centiméter után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetések a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

Tanügy- s a néptanítók érdekeiről.

„A haza felvirágzásának első feltétele a népnevelés.” Népneveléstől függ a hazának minden iránybani haladása, jóléte, életképessége s ezekből kifolyólag a szorosán vett boldogsága. Senki nem tagadhatja meg azon alapigazságot, hogy szellemi művelődés, szellemi biztosíték nélkül nyomorult minden társadalom!

Az általánosság ezen igaz eszméjétől vezéreltetve tekintsünk szét, s menjünk át honunk tanügyi állására és ezzel kapcsolatban a néptanítók tényleges helyzetére!

Ugy hiszem t. pátyatársok! nem fogja senki kétségbevonni azon általában ténynek, igaznak bizonyult állításomat, miként hazánk tanügyének szellemi kifejlődése igen hátra van még; bátran s teljes önérettel mondhatjuk, hogy hazánkban a tanügy csak most kezd valami gyenge lábba kapni, kezdetlegesen némi pártolásra találni.

De hát nem is csoda, mert az arra hivatott „forum” — melynek hatáskörétől függ a népnevelés tulajdonképeni jólétének előmozdítása, vajmi parányi gondot és buzgó eljárást tanusít honunk e vonatkozathatni balsorsának enyhíthetése tekintetében; — sőt mint évről-évre tapasztalhatjuk, nagyobb közönnyel, nem pedig érdeklődéssel viseltetik iránta.

Mert hiszen nagyon jól tudjuk, hogy míg nálunk a ménlovakra milliók, addig a népnevelésre csak ezerek áldoztatnak! Pedig hát vizsgálásul olyan jól tudnak önmaguknak hizelegni s trombita szóval kiáltani: „miserint a tanügy ilyen meg amolyan lendületet vett.” Szent igaz, meg kell vallanunk, hogy némileg jobban vagyunk, jobban állunk, mint ezelőtt évtizedekkel állottunk; — az idő is érlel valamit! de azért korántsem dicsekedhetünk nagyszerű előre haladással.

TÁRCZA.

Vörösmarty,
 a lélek halhatatlanságáról.

(Folytatás.)

Később meg mintha megbánta volna, hogy a fentebb való sorokban kifejezett hite ingadozik, így kiált fel megrendítő rapsodiájában: „Lesz még egyszer ünnep a világon!”

S ezt hattudalában, tehát végső napjaiban harsogja füleinkbe, mint egy változhatlan szeretetének zálogául, mely őt, ki egész éltében lelkesített, örökre hozzánk köti, tanítván, hogy „bármilyen sors alatt elne csüggedjünk.”

Igy tesz a tiszta szeretet, a valódi költő, a lángelme.

Megtántorodhatik ugyan ez is olykor a fájdalom óriás sulya alatt, de barommá aljasodni nem tud semmiféle érdekből épen úgy, mint nem kívánja azzá tenni az embert, „a félig istent s félig állatot.”

Vörösmarty sokat mond e nyilatkozatával, csak nem mindent megmond tárgyunkra vonatkozólag; láthatjuk ebből, hogy úgy szól az emberről, mint a biblia.

Halljuk azonban, mint erősíti meg fentebb való állítását, s lássuk, mit olvashatunk ki kisebb költeményeinek gyűjteményéből.

Hiszi a tulvilágot s azt, hogy lelkünk testünkkel nem enyészik el; azt tanítja, hogy míg

Különben ki merne protestálni az ellen, hogy tanügyünk, népoktatásunk a „törvényhozási forumban” semmi malasztban nem részesül?! — éppen ellenkezőleg, — hiszen annyi a paragrafusunk, hogy valóban mennyiségét tekintve, mindenki megeléghetnek! Hát még ezenkívül mennyi a felügyelet? mennyi az üdvös intézkedés? mennyi a papirosi holt malaszt?! Valóban szinte sokalja az ember!!...

De tegyük fel a kérdést s vessünk számot magunkkal: „hány iskola van hazánkban olyan, a mely annak a gyakran módosított tantervnek kifogástalanul megfelelne?” Én azt mondom a t. érdeklettek szives megbocsátásából, hogy aránylag igen kevés.

S kit okozunk már most? a tanítókat? Igaz! hiszen olyan kritikusokhoz is volt szerencsénk, a kik ez óriási anyahibát a tanítók gyengéjének méltóztattak és méltóztatnak tulajdonítani; — sőt azt is tapasztalhatni, hogy a szegény néptanítók gyakran merő megtámadtatásokkal találkoznak, — s fáradaimik méltányolásul azon bölcs megjegyzéseket hallják, hogy az általuk vezetett iskolák azért nem felelnek meg a törvényes tantervnek, illetve annak kívánalmának, mert nem hivatott, nem született tanítók.

Ez aztán nagyszerű hála és elismerés azon tanítókra, a kik fáradozásaik után ilyes jutalmak kiosztásában részesülnek! mély köszönet legyen az így bölcselkedő kritikuskoknak! De hát hiába nekünk tűrnünk kell, azért vagyunk népnevelők, — meg lévén írva: „Quam dii oderint, magnificem fecerint.”

Ama fájdalmas körülmény tekintetbe sem jön, hogy hány oly tanítója van az országnak, a kik 80, 100, 120, 150 forint nyomorult évi díj mellett küzködnek rögzös pályájukon? Gondolhatjuk már most, milyen lehet az ily formán dija-

zott tanítóknak a megélhetése?... hát még tekintélye?!...

S nem csoda, ha az ily sorsra kárhoztatott szegény néptanítók hivatalos küzdelmeik mellett ásó és kapákoz fognak; nem csoda, ha ily körülmények közepette szent kötelmeiknek pontosan meg nem felelhetnek, csodákat nem művelhetnek!

Van-e tehát kedves bajtársok nyomasztóbb helyzet a szegény néptanítók helyzeténél? Hiszen időről-időre tapasztaljuk, hogy hány tanító utalva van a szomorú sors által arra, hogy gyermekeit rangjához illően nem csak nem nevelheti, de sőt önmaga is képtelen a korral kellőleg haladni? Hány tanítónak a gyermeke neveletlenül nő fel? hány nem kap vagyoni biztosíték helyett még szellemi biztosítékot sem? hányan hagyják el tanulmányaikat szomorú anyagi helyzetök miatt és mennek személyi tekintélyükön alól álló alkalmazásokra megélhetést keresni?

Valóban fájdalom szeretett pátyatársak, hogy éppen a szegény néptanítók, mint a közművelődés első magvetői — vannak ily balsorsra kárhoztatva!

A midőn így szomorú teljes helyzetün k indokából jelen soraim megírásához fogtam, — a ténynek bizonyult fájó érzet által indítva, mel-lőzhetlen czélul tüzttem ki magamnak: megyénk összes tanítóit együttes és tettleges működésre, nemkülönbén érdekeink támogatására, megvédésére buzdítva fölhívni, — mert egyesek fáradozása vajmi kevés ahoz, hogy a cél, melyért küzdeni elengedhetlen kötelmünk, valaha elérhessék!

Én a mádi állami tanító collegánk Vladimir János ur a „Zemplén” 41-ik számában közölt véleményes indítványában teljesen osztozom; mert valóban sajnos s előnyünkre egyáltalán nem válható ama körülmény, hogy megyénk „az általános tanítói egylet” megalakulását illetőleg, még mai nap is hátra van. Pedig ha saját magunk nem mozgunk,

„Fényes, szűzi szelleméhez
 Menny felé van utad.”

A tiszta lelkek hazáját olyannak festi ő is, minőnek tanítja a biblia. Örök és végtelenség vár azokra, kiket Isten angyalai közé egébe fogad. — „Örök leendesz mint az Isten!” kiáltja lelkesült szelleme. Másutt meg, midőn a csüggedetlen jóra való törekvést köti sziveinkre, így sohajt fel: „Oh! végtelenség kell lenni az üdvnek egekben.” A hit, a rendületlen igazságérzet és bizalom fakaszthatnak ilyet ajkainkon, az kelté költők ajkain is.

A „Fohászok” című remek költemény írója — Berzsenyi Dánielről, emlékeztvén, így sujtja a hazafiatlanságot:

„Az
 Al szív ijedve visszadöbben
 S a kifajult czudorok dagálya
 Megszégyenül a honfi erény előtt.”

addig azt mondja, hogy bár sir takarja a jelest, nem semmisülhet meg mert:

„a setétlő bús ravatal fölött
 A halhatatlanság füzére
 Sorsot, időt mosolyogva fénylik.”

Hasonlólag nyilatkozik akkor is, midőn Kisfaludy Károlyról ezt mondja: „Fenn van időt muló szelleme műveiben.”

Ugy tekinti ő az eget, mint a béke, boldogság és jutalom hazáját. Nem csoda tehát, ha, mint a kereszténység, folytononosan sarkal a szépre. jóra: s erre nem csak magáért a szépért ösztönöz, de még jutalmat is ígér mindazoknak, kik az erényért lelkesülnek s azt gyakorolnak. Halljuk csak e szép sorokat:

állati részünk porrá leszen, lelkünk felszáll oda, honnan alászállott.

Igy ír volt tanítványai, a Perczel fiukhoz:

„Nincs aranyom s bájlo pengésű fényes ezüstöm,
 Nincs de nem is méltó hozzátok az ilyen ajándék:
 Föld pora ez, és henye birtokosát a földbe csavarja,
 Megköti a lelket; pedig ennek fényes egébe,
 Honnan alászállott! szabadon kell visszaröpülni.”

Megjelöli már ezekben is a lélek örök hazáját, még inkább pedig biztosít bennünket arról, midőn így szól:

„Béla fiát, Lászlót a váradi sirterem őrzí,
 Lelke magas menynek fölpatáiban él.”

A magyarnyelv s kereszténység kítő bajnoka Pázmánról így ír:

„Pázmán, tiszta valóságnak hallója egekben,
 Megtért térítő állok az Isten előtt,
 S hirdetek új tudományt, oh halld, s ved szivre magyarnép
 Legszentebb vallás a haza s emberiség.”

Az itt oly szépen és igazán kifejezett hitnek ad kifejezést a következőkben is:

„Kis leánynak lelke az, mely
 Az egekbe felszáll —“...
 „Oh mért kelle fölébrednünk! a gyenge leánykák
 Mint a virág elhervadtak időnap előtt:
 Szellemük ilatként szállott fel s visszaesőben
 Harmatgyöngye gyanánt hév könyeinkbe vegyült.”

Míg a lélek hazáját jelentősen mutatják ez idézetek, addig azt is sejtetni engedik, hogy minőnek kell az égbe visszatérő léleknek lennie; világosan kimondja pedig költők azt e szavaiban:

nem érdeklődünk ügyeinkkel: Ki fogja akkor a mi érdekeinket előmozdítani? Bajaink orvosoltatását eszközölni? s végre tekintélyünk emeléseért szilárdan harcolni?

Nekünk szövetkeznünk kell kedves bajtársak egy testté, — s mint egy test csatlakoznunk kell az országos tanítói szövetkezet zászlaja alá és egyért — együtt kell működnünk, hogy hazánk népnevelése, s a mi társadalmi állásunk és egyéni tekintélyünk érdekében ott álljunk, a hol a művelt külföld; — s akkor: „Magyarország nem volt, de lesz.“

Kelt S.-a.-Ujhely, 1878. okt. 30.

RIGÁN MIHÁLY.
néptanító.

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

Mikó József és társai bűnügyének végtárgyalása f. hó 14-én nagyszámu hallgatóság jelenlétében kezdetet meg a megyeháza nagy termében, s bizonyára meg fog tartani egy pár napot míg véget ér. A tárgyalás a főbűnös és czinkostársai elővezetésével vette kezdetét, mire Liszy Ede királyi ügyész a vádat általános vonásokban megtette, elhallgatva a bűntény azon részleteit, melyek a bizonyítás alkalmával ugy is felfognak soroltatni. Ezután vádoltak ismét kihallgatása s a vallomások jegyzőkönyvének olvastattak fel. Mint fentebb említők a bizonyítási eljárás pár napot igénybe fog venni, miután a tanúk száma körülbelül hatvanra megy. Ami a vádoltak megjelenését illeti, az magán hordta azon nyugodtságot, mely általában jellemezni szokta a megrogzott gonosztevők maguktartását, s a megindulás jeleit egyikök arcán sem fedezhettük fel. Mikó egy körülbelül 44 éves ember, magas sovány alak, apró csillag szemekkel, melyekkel bátran vet oda, ahonnan a kérdés intéztetik hozzá. Különbbe bevall mindent de büntetési egész súlyát Mocsár szántóvárosi rendőrkapitányra hárítja, aki pedig egy kipróbált gonosztevő fufangjával következetesen mindent megtagad. Hajnel — szintén egyik bűntárs — Mikóéhoz egészen hasonló vallomást tesz, Mocsárt terhelőleg; bűnrészességét beismeri s kevésebb csavargó előadásával, valamint külsejével a két elsőnél sokkal kedvezőbb benyomást gyakorol a hallgatóra. Vádoltak védőül Bajusz József, Krasznapolcsy Gusztáv, Dr. Lácay László és Nagy Béla ügyvédek láttuk, kikre nem csekély feladat vár a holnapi napon, de jegyezgetnek is szorgalmasan, természetesen mindenik a maga védenze javára. Jövő számunkban, már közzé fogjuk tehetni az ítéletet s egyuttal megfogunk még emlékezni azon nevezetesebb mozzanatról is, melyek a végtárgyalás folyama alatt annak menetére lényegesebb befolyást gyakoroltak.

G. B. vagyok, ur még siromban is, engem Nem verhet le vihar, meg nem avithat idő. En uraságomat a népközt osztám meg egyenlőn; Amit adék, örök és trónom alapja marad.

Halhatatlanak mondja ezekben a jöttetek emléket; még jobban megerősíti ez állítást, midőn Vitkovicsról, a hü és munkás hazafőről, ki bár szerb volt, mégis, mint hazánk szülötte nem akart más lenni, mint magyar, igen emlékezik:

„Az életen tul lengő árnyékok örüljön:
A haza hivei közt, téged is emlegetend.
Mig nyugaton fenn áll Kuma-vidéki magyar vér.“

„A hős sirja“ című szép költeményében még ezekett olvassuk:

„Az agg dalia — — —
Vészes, viadalteli napjaira
A századok éjele száll.
S míg lelke dicső nyugalomnak örül,
A hír örök éneke zengi körül.“

Mondók már, hogy nagyszellemű költők csak arra lelkesít, mi szép; ennél fogva undorral fordul el minden ruttól. Ez az oka tehát annak is, hogy az egekből kizár minden rutat mint oda nem valót; kitiltja, sőt be sem bocsátja az érdemtelenekeket, mert ott „Isten jót, gonoszt a szív szerint ítélend.“ De hogy is lehetne ott a méregkeverő, hol „az égi sereg zeng!“ Ezt dörögi a család füleibe:

„Csapláros, méreg keverő!
Pusztulj, ne adj több bort elő.
Nagyon czudar, de drága volt:
Izleld meg érte a pokolt!“

A jók és gonoszok jutalmazásában, hogy észszerűen jár el, idézett szavai mutatják, de bizonyítják még azt is, hogy keresztény ellenes tant nem hirdet. Mint a keresztény tan, ugy ő is egekbe viszi a jók lelkeit:

„Két jó van, mi fölött sorsnak nincs semmi hatalma,
Szorgalom és erény. Földön az, égben ez áld.“

A csöndes órák 31—32 szám a következő érdekes tartalommal jelent meg: Tartalom: „A gyógyíthatatlan seb“ (eredeti regény), Feodortól — „Éjre nap“ (ered. költ.) Csáktornyai L.-tól. „A majorság közt“ (kép). — „Elza névnapja“ (ered. elbeszélés), írta: Liáni. — „Emmának“ (Schiller költeménye.) Reviczky Gyulától. — „Stasia“ (egy kép az utolsó lengyel felkelésből). Westhof E. után. Noghe Kálmántól. — „A temetőben“ Angelo K. után. — „Már késő“ V. Sándortól. — „Hárman“ (amerikai történet). — „A testi szépségről“. — „Nagyvilági hírek, adatok,“ „vegyes újdonságok,“ „apró hírek“. A borítékon: tartalom, a szerkesztő műveinek hirdetése, Hymen, sakkalány, számrejtvény, szikrák, hirdetés.

A „Magyarország és a Nagyvilág“ 45. száma következő érdekes tartalommal jelent meg. Szöveg: Két öngyilkos tudós. — Alkony-óra. Költ. (Szász Károly). — Egy agg magyar színész életéből. Írta: Balogh István. (V. folytatás). — A boszniai harczokból. — Isa, por és hamu. Rajz a bosnyák világból. (Baradlay Sándor). — A bánya titka. Görög elbeszélés. Írta: Rangabé. Folyt. — Vasárnapi levél. A bécsi nagy urak. (Porzó). — A hulló levelek alatt. (Enderes Aglaja). — Khinai teleskophalak. — Különlélek. — Szórejtvény. — Sakkfeladvány. — Szerkesztői üzenetek. — Rajzok: Két öngyilkos tudós. Petermann Ágost. Rüstow Vilmos. — A boszniai harczokból. Megkerülő hadoszlop menete az erdőben. — Khinai teleskop-halak. — Amor háboruja a nagyvárosban. Humoreszk 9 képben.

„Magyar vasuti évkönyv“ cím alatt Vörös László, közmunka és közlekedési miniszteri fogalmazó szerkesztése es Mihók Sándor kiadásában egy 548 lapra terjedő vaskos kötetet tettünk, mely irodalmunkban még eddig páratlanul áll s mint ilyen megérdemli, hogy mennél szélesebb körben elterjedjen. Ezen minden tekintetben jeles szakmunka, a hazai vasuti és egyéb közlekedési vállalatok leírása mellett, azok alapításának és fejlődésének történetét is alaposan megismerteti, sőt a legutolsó üzlet évről a pénzügyi, forgalmi és statisztikai adatokat is kimerítően közli. A mű ára 4 forint s Tettey Nándor bizományában megszerezhető. Ajánljuk e művet a közlekedési ügyek iránt érdeklődő közönség figyelmébe.

Táborszky és Parsch zeneműkereskedésében Budapesten megjelent legújabb zeneművek. — Németh Jánostól (Szentirmay Elemér.): „Párisi közkiállítás emléke.“ (Album 8-ad réti arany metszéssel.) 1. Plevna nóta. 2. Huzzad cigány. 3. Be szomorú. 4. Csipkebokor. 5. Csak egy szép lány. 6. Budapesti kis barna. 7. Ne menj el. 8. Juratos nóta. 9. Egy kis lány. 10. Este van a faluban. Zongorára, ára 1 frt 50 kr. Fahrbach Fülöptől: „Párisi közkiállítás emléke.“ (Album 8-ad réti, arany metszéssel.) 1. A szép párisi nők, keringő. 2. Szív dáma, polka. 3. Telefon, mozur-polka. 4. Kakuk, polka. 5. Seb-tében, gyors polka. 6. Diák üdvözlő, polka. 7. Csárdás. Zongorára, 2 frt 50 kr. — A nevezett darabok ifj. Fahrbach Fülöp karmester által Párizsban az „Orangerie“ hangversenyben, a Tuilleries kertjében adattak elő, hol nagy tetszésben részesültek.

S míg így tanít buzdit az erényre, addig keményen gyakorol, Istent imád“ s hogy „Istent jó tettekkel sujt minden roszt, minden gonoszt; innen van, hogy az istentelenekeket poklok fenekére, Dante szerint is, a sirás és jajgatás rettentő honába taszítja.

„Tested ég felé megy“ mondja komoly guynyal „leked vált pokolnak“. „Mi dolog ez, földi, csak nem akasztanak?“

A keresztény tulvilági hite van ezekben kifejezve. S bár ő sem mutatja meg a menny és pokol ajtainak kilincseit, mégis megnyugt; mert nem folyamodik a legtöbbször gyarlóságot leplező tagadásához, hanem hisz és remél az igazságban, mint oly erőben, mely magához emeli a „föld fiát“ s vigasztalja az igazságtalanul üldözött küzködőt.

S míg nem tagadja a lélek halhatatlanságát, olyannak festi a legfölségeesebbet, a keresztények Istentét, minőnek vallása és józan szépészet tanítja.

Szerinte is oly leány a mindenség atyja, kiből a tér, idő és erő fensége, a végtelenség egyesülve van; épen azért csak nem kifogyhatatlan azon jelzők használásában, melyekkel Isten tulajdonait jelezi, Több idevágó példát idézhetnénk fenkölt szellemű remeikeiből; de azok helyett inkább „Hymnus“-ára utalunk. E költemény szép soraiából meggyőződhetik mindenki arról, miként fogta fel Vörösmarty az Isten eszméjét, s mit tulajdonit a népek, királyok és a szabadság Istennének akkor, midőn hozzá kiáltva a bizalom és hit édes hangján ezekett kéri:

„Mindenható egyesség istene,
Ki összetartod a világokat!
Engedd, hogy bármi sorsnak ellene,
Vezessen egy nemes s nagy gondolat,
Hogy nemzetünknek mindenik nyomára
Ragyogjon emberméltóság sugára.“

(Vége köv.)

Levelezés.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Jövő év május havában Székesfehérvárott mű-, ipar-, kézipar-, gazdasági- és állat-, egyáltalában a magyarkorona országában előállított termények kiállítását fog megnyitani. Ő cs. kir. fensége József főherceg kegyeskedett ezen kiállítás védnökségét elfogadni; és miután a magas kormány, valamint Fehérmegye, és a kiállítás székhelye, a város maga is, ezen országos vállalatot minden irányban hatóságos pártfogással lényegesen előmozdítja, a budapesti országos ipar-egyesület ezen kiállítás érdekében egy külön bizottságot küldött ki, melynek tagjai: Mudrony Soma, igazgató, Szabóky A. tanár, Falk Zsigmond, Ráth Károly orsz. képviselő, Posner K. L., Kölber F. és Adler H., mely példát az ország legtöbb nevezetes intézetei követték. Ezen minden oldalról nyilatkozó érdeklődés, mely ezen vállalat irányában mutatkozik, a legbiztosabb sikert helyezi kilátásba, annyival is inkább, mert ily időnkénti országos kiállítások a hazai ipar előmozdítására, fejlesztésére és versenyképességére bizonyára sokkal alkalmasabbak, mint a nagy világkiállítások, melyeknél az egyes országok sajátos érdekei természetesen sohasem juthatnak annyira érvényre, mint az a szóban forgó országos kiállításnál lehetséges, a melyek azonkívül még a kiállítót hálósulitlanul csekélyebb mértékben terhelő költségknél fogva is, sokkal könnyebben hozzá férhetők.

Ezen, a szegedi mintájára rendezett kiállítás 17 csoportra van osztva, melyeknek élén országos nevű, az illető szakma legkiválóbb tekintélyeivel találkozunk, ilyenek: grf. Eszterházy Mór, grf. Károlyi Gyula, Korizmic László, grf. Andrassy Manó, grf. Nádasdy Ferencz, Gellery Mór, Bakai Nándor, grf. Zichy Edm. grf. Cziráky János, grf. Forgách A. Kozma Ferencz, Hegedüs Lajos, Dr. Haynald Lajos érsek, Hollán Ernő, Gönczy Pál, grf. Brunswick Géza és még többen. Tekintetbe véve ezeken kívül még azon körülményt is, hogy a kiállítás elnöke a lankadatlan buzgalmu, hasonnemű vállalatok rendezésénél már több ízben érvényesült szakavatottsággal bíró és fényes tehetségű grf. Zichy Jenő, kinek közben járása folytán a végrehajtó bizottságnak sikerült a kiállítási iroda főnökeül megnyerni a II. csoport elnökét Lederer Sándor urat Budapestről, ki fáradhatlan munkása és sokoldalú tapasztalatainál fogva hathatós előmozdítója a kiállítási eszme létesítésének, s ki készséggel vállalkozott azon felettel terhes feladatra, hogy mint a kiállítási iroda főnöke, annak belseje szervezését és vezetését eszközölje; és hogy végre Fehérmegye főispánja Szögyényi Marich László ő exelenciája a tiszteletbeli elnökséget elfogadta — mindezekből a kiállítás fényes sikere annyival biztosabban várható, mert már máig is sok és nevezetesebb kiállító jelentette be, a kiállításban való részvételét.

Midőn jelen tudósítást becses lapjában közöltetni kérném, bátorodom egyuttal t. szerkesztő urat felhívni: sziveskednék, hogy ezen kiállítást azon érdeklődéssel és figyelemmel kíséri, melyet az valóban megérdemel; hogy így nemcsak a hivatalkodók fáradozásai, hanem művelődési tényezőinknek emelése és fejlődése jól felfogott érdekekben is teljesüljenek egész mérvében mindazon várakozások, melyek jogosan ezen kiállításra fűződnek.

Becsés kegyébe ajánlva magamat,

Maradok tisztelettel

FRANK KÁROLY,
kiáll. iroda tiszt.

Szini jelentés. Van szerencsém értesíteni S.-a.-Ujhely műpártoló közönségét, miszerint 26 tagból álló jól szervezett színtársulatommal f. 1878. évi novemberhő 16-án működésemet megkezdem. Ismerve a helybeli t. közönség műízlését és igényeit, minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a hazai és külföldi színirodalom legújabb és legjobb termékeit jól összetanult, correct előadásokban bemutassam, s ez által a n. é. közönségnek minél több élvezetes estét szerezhessek. Másrészt: ismerve van előttem e nemes város minden szép és jóért lángoló lelke s hiszem, hogy irányomban több ízben tanusított becses pártfogását ezuttal sem fogja tőlem megtagadni. A színtársulat személyzete: Férfiak: Szegedy Mihály, igazgató, hős apa. Tóth Béla, szerelmes, boudivánt és társalgó. Pethő Jenő, jellem. Ferenczy Gyula, hős szerelmes, jellem. Kertész Gyula, operette és népszimű énekes. Telekey István, drámai és kedélyes apa. Hevesi Lajos, comicus, apa. Kövesy Albert, szerelmes és társalgó. Hosszúmezei Tamás, segéd-színész és kardalnok. Szabolcsi Emil, sűgő. Szabó Gábor, másodapa, segéd-színész és kardalnok. Kovács Pál, segéd-szerelmes és kardalnok. Gábori József, segéd-színész és kardalnok. Murányi Kornél, segéd-színész és kardalnok. Nagy Lajos, segéd-színész és kardalnok. Lehotzky Endre, segéd-színész

és kardalok. Nők: Szegedyné Eliza, társalgási. Tolnayné-Erdélyi Hermin, coloratur és népszimű énekesnő. Ferenczyné-Horváth Ilka, drámai szende és társalgási. Király Amália, fiatal hősnő, és társalgási anya. L.-Virágh Nella, szende és naiv. Eöriné-Koós Mari, comica és anya. Kövesi Róza, második szende. Hegyi Piroska, segéd-színész és kardaloknokó Vári Teréz, segéd-színész és kardaloknokó. Szirmai Anna, segéd-színész és kardaloknokó. Első előadásul szombaton novemberhó 16-án itt először adatik: „Ő ezek a férfiak!” Legújabb társalgási vigjáték 4 felvonásban. Irta: Rosen Gyula. E kitűnő vigjátékra, mint első előadásra — mely a budapesti nemzeti színházban folytonosan a közönség pártatlan tetszésével adatik, felhívom a t. közönség figyelmét. Magamat s társulatomat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva vagyok

S.-a.-Ujhelyt, 1878. november 13-án

örök tisztelőjük:
Szegedy Mihály, színigazgató.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

BORÚTH ELEMÉR.

Nyilttér.

— Alak és tartalmáért a beküldő felelős. —

Megújított nagy győzelem a „Singer Manufg. Co.”-nak, mely az általuk gyártott kitűnő s fölülmulthatlan varrógépeikért sok más kitüntetések mellett, már Bécsben s Philadelphiában a legmagasb díjjal jutalmaztatott, ujjalag a párisi világtárlaton az arany érmét nyerte. A „Singer Manufacturing Co.” a világ legrégebb, legnagyobb s leghíresebb varrógépgyára, melynek működése 1850-ben keletkezett; ezen gyár legelőször hozta a hajtás-szerkezetű varrógépeket forgalomba — azon szerkezetet, mely minden irányban mint legcélsebb elismerttetett s immár a legtöbb varrógépgyárak által utánoztatik. Amaz idő óta a „Singer Co.” nem mulasztotta el, folyvást új cél- s korszerű javításokat gépeiken alkalmaztatni, mely törekvést azon rendkívüli eredmény koronázta, hogy ma — előadásai után itélve — gépeik a leg-

kedveltebbek — évenként több mint egy negyed millió gép lesz eladva. Ezen példátlan sikert a „Singer Mfg. Co.” mindenek előtt készítményeik fölülmulthatlanságának, de nem kevésbé a jutányos áraknak s végkép azon fizetési könnyebbségeknek köszönheti, melyek folytán minden személy, ezen a családban mint műhelyben nélkülözhetlen segéd munkást magának megszerezheti. Hogy a nagyérdemű közönség kényelmesebben juthat egy eredeti amerikai „Singer” varrógép birtokába, a „The Singer Manufacturing Co.” Budapesten, Debreczenben, Temesváron s Szegeden saját üzlet-helyiségeket nyitott; minden valódi amerikai „Singer” varrógép, mely más városokban kereskedők által ajánlatba hozatik, egy „G. Neidlinger” aláírásommal ellátott igazolvánnyal bir, ellenkezőleg az illető gép csak is az eredetinek utánzása.

HIRDETMÉNYEK

Polgárok.

Franciaiak, angolok és osztrákok évek óta különlegességekkel árasztják el hazánkat. Ezen legtöbb esetben czélra nem vezető orvosságokért sok százezer forint vándorol tőlünk a külföldre. Az általam feltalált s készített Élet-Elixirből külföldre.

Egy részről azon eredmény, melyet az általam feltalált

Kárpáti Élet-Elixir

Angol-, Német- és Franciaországban a számtalan, azonban legtöbbnyire eredménytelen gyógyszerek közt kivivott, más részről a tömeges megrendelések, valamint ezekre menő híres férfiak, köztük ő királyi fensége a Valesi herceg (angol trónörökös), és tanárok által kiállított elismerő és köszönő levelek arra indítottak, hogy gyógyszeremből magyar hazámban is raktárakat állítsak fel.

Hly raktárt állítottam fel:

Sátoralja-Ujhelyben: Reichard testvér uraknál.
Dvorszky J. urnál.
Kaufmann Lajos urnál.
Töke-Terebesen: Bieber Lipót urnál.
Király-Helmeczen: Weinberger József urnál.

Évekig tartó fáradhatlan szorgalommal összekötött alapos tanulmányok folytán fedezhettem csak fel a Kárpát fűvek s növények gyógyalkatait, melyek szaklapok kivonatai szerint felülmulthatlanoknak tüntek ki a következő betegségekben. Bámulatos eredmény a láznál, bármily idült legyen is az, cholera és hányás-éktelés gyors elmúlása, biztos szer rosz emésztés, gyomorgyengeség, hányás, étvágyhiány és nyálkásodás ellen; még beteg emberek is bizton számíthatnak hosszú életre ezen Élet-Elixir használatával.

Laibach, 1878. szeptember 1. — A bulgáriai sebesülteknek, melyek az én kórodamba jöttek, az én Élet-Elixirja nagyon kitűnő szolgálatokat tett, különösen gyomorgyengeségeknel; kérek postafordultával ismét 1000 üveggel.
Dr. Koharies Ferencz, igazgató.

A részemre próba gyanánt küldött 20 üveg Elixirt, mindennemű gyomorgyengeség ellen sikerrel alkalmazva, felhasználtam. Ez eredmény és kívánata folytán az ön által felfedezett Élet-Elixirt a konstantinápolyi egészségügyi igazgatóságnak legmelegebben ajánlottam. — 500 üvegnek azonnali elküldését kérem.
Mustafa basa, ezredes és erzerumi főtörzsorvos.

Sürgöny: Fuchs urnak Malaczkán, Magyarország. — Küldjön azonnal 100 üveg Elixirt, az első küldeményt tábori kórodamban már felhasználtam. Kalafat, 1878. január 10.
Dr. Brankovics Sándor.

„Journal de Geréve,” 1876. október 18-ról:

Fuchs B. ur által Malaczkáról (Magyarország) Dr. Girardin helyb. tanárhoz küldött Élet-Elixir a kórodán megvizsgáltván és alkalmaztatván étvágyhiány, emésztési gyengeségek és gyomorbojoknál — eddig el nem ért eredményeket vivott ki.

„Le Gazette de France,” Páris, 1877. január 3.

Fuchs B. ur által feltalált Élet-Elixir gyógyereje a helybeli egyetem orvosi karánál megvizsgáltott, alkalmazását eddig el nem ért siker koronázta. Emésztési gyengeség és emésztés hiányánál. Ezen eredmény folyományaként megengedettett malaczkai lakos Fuchs B. urnak az általa feltalált Élet-Elixir Franciaországban elárushatni. Szabadalmazva a magyar királyi miniszterium által 1876. augusztus 24-én 15,536. nsz. a Francia miniszterium által 4695/1876. sz. alatt.

3-10

Egy üveg csomagolással ára 1 frt.

Nemi betegségek, rövid idő alatt, hivatása megháborítása nélkül, új mód szerint — befeeszkendezés által — gyógyít Dr. Mezőfi Manó. Szinte nőbetegségeket, a fehérfolyást alaposan gyógyít.
Lakása Kazinezy-uteza Szöllösy-féle ház. hátulsó emeleten.

FÓRAKTÁR Eckardt Pálnál Bécs, III. Szénapiacz 7.

Az 1876. évi Philadelphiai világkiállításon első éremmel jutalmaztatott.

Kapható a birodalom minden gyógyháza- és anyagkereskedésében.

Möller májolaja a halászat helyén a Lofoten-szigeten, saját gyárában készül, halvány-sárga természetes színnel. Ize kellemes olaj jellegű és szagtalan, s megemésztése még a leggyengébb gyomor által is gyorsan eszközöltetik.

Az olaj a gyáros által töltetik üvegekbe s eredeti jelvény és önkupakkal látatik el, miáltal a hamisítástól teljesen meg van védve. A fogyasztók tehát biztosak lehetnek, hogy egy teljesen tiszta termelvényt kapnak, melyet kiváló gyógy erejénél fogva, különösen mell- és tüdő bajok, görvélyes kórok, bőrbetegségek s általános gyengeségek ellen kitűnő szerül használhatnak.

A nagy közönségnek azon elterjedt balvéleménye ellen, hogy a barna halmáj-olaj hatékonyabb gyógyerejű, mint a halvány-sárga ugynevezett fehér minőségű, utalok minden üveghez mellékelt szakértői értekezésre, mely a májolaj készítése és hamisítására vonatkozólag kimerítő felvilágosítást nyújt.

Fóraktár Bécsben ECKARDT PÁLNAI
III. szénapiacz 7.

Egy üveg ára 1 o. é. forint.

Raktárom van:

Sátoralja-Ujhelyben: Pintér Ferencz,
Kassán: Wandraschek Károly gyógyszerész uraknál.

H I R D E T É S E K.

mindennemű

A „Zemplén” legújabb betűkkel felszerelt nyomdája készít
nyomdai munkát.

Üzlethelyiség: Sátoralja-Ujhely, főut 9. sz.

GAZDASSZONYOKNAK.

BIEBER ANTAL **thea és rum** BUDAPESTEN
nagykereskedő

ajánlja a thea-idényre közvetlen behozott

valódi chinai **THEA** és igen régi valódi **RUM** raktárát.

Különösen a következő fajokat:

Congo thea igen finom	fél kilo	frt 2.-	Melange à la Moskau zamatos vegyíték	4.50
Kaysow Congo különösen finom	„	3.-	Magyar vegyíték igen zamatos, legfinomabb nemekből vegyítve	5.-
Souchong igen finom	„	4.-	The King of (király thea) igen finom theából készített vegyíték	6.50
Lapsung Souchong kiváltképen finom	„	5.-	Gizela vegyíték a legfinomabb theából vegyítve	8.-
Orosz karaván-thea fekete, igen finom	„	6.-		
Mixed Family Thea, (thea vegyíték)	„	3.-		
angol családi thea	„	3.-		
Jamaika rum 3 finom minőségben,	egy nagy üveg (70 centiliter)	frt 2.20, frt 1.50, frt 1.20.		
Jamaika rum	„ kis „ (35 centiliter)	1.10, -.75, -.60.		
Brazíliai rum legfinomabb	„ nagy „ (régi pint)	1.-		
Ugyanaz egy fél üveggel	frt.	-.60		

Vidéki megrendelések a leggyorsabban és pontosabban eszközöltetnek és a 10 forintot meghaladó bevásárlás díjmentesen szállítottatik.

Kivánatra árjegyzék ingyen és díjmentesen. A legkisebb rendelmény is pontosan eszközöltetik.

3-7 Levél általi megrendelési cím: **Bieber Antal Budapest.**

Kazinczy-utczában

jó helyen van

egy szép tágas szoba

külön bejárattal

kiadni egy fiatal embernek,

ha tetszik egész ellátással is.

Tudakozótni a „Zemplén” nyomdájában.

Tüzi-fa

eladó

Reichárd testvéreknél.**Egy nyelvmester**

ki a francia és angol nyelvben jártas, alapos oktatást ad, úgy hogy három hó alatt azokat olvasni, megérteni, s beszélni lehet.

Tudakozódhatni: a „Zemplén” nyomdájában.